

Nemško uradno poročilo od torca.

K.-B. Berlin, 16. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča: Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Tudi včeraj je ostal sovražni napad med dolinama Kasinu in Susita brez vsacega uspeha. Na enem kraju vsiljeni Rumuni bili so s protisunkom popolnoma nazaj vrženi in smo pri temu 2 oficirja ter 200 mož vjeli. — Armada Mackensen. Po ljuti artiljerijski pripravi pričele so na obeh straneh od Fundeni močne ruske množice z napadom; par sto metrov pred našimi postojankami se je napadno valovje v našem zatvornem ognju razbilo. Pri ponovitvi napadov zvečer prišli so slabotni sovražni deli v naše jarke. bili pa takoj zopet prepodeni. Izgube sovražnika so velike.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Odgovor sovražnikov Ameriki.

Blaga misel mirovnih pogajanj, ki so jo sprožile Avstro-Ogrska, Nemčija in njuni zavezniki brez vsacega sebičnega namena, zgolj iz želje po končanju tega grozovitega prelivanja krvi, pri naših sovražnikih, zbesnelih v divjem sovraštvu, ni našla nobenega odgovora. Tudi na pošteno ponudbo predsednika Združenih držav severne Amerike Wilsona so sovražniki prav otroško-blazno s posebno noto odgovorili, v kateri proglašajo tudi svoje vojne cilje. Takih vojnih zahtev in ciljev pa bi se ne smelo niti premaganemu nasprotniku ponuditi. Mi pa smo doslej na vseh bojiščih zmagoviti. Naši sovražniki pravijo kar odkrito, da hočejo na eni strani Nemčijo ponižati in ji sleherni gospodarski razvitek za vso bodočnost odvzeti, na drugi strani pa da hočejo Avstro-Ogrsko raztrgati ter razkosati. Ameriškemu predsedniku odgovorjajo aliranci m. dr. tako-le:

„Aliranci so mnenja, da je bila nota Združenih držav izročena kot odgovor na nemško noto, da odgovarja že sama na vprašanje ameriške vlade in da po lastnih besedah predstavlja javno izjavo glede pogojev, pod katerimi bi se mogla končati vojna. Predsednik Wilson želi še več. On želi, da naj alivojujoče se države odkrito naznanijo svoje vojne cilje, ki si jih stavijo pri nadaljevanju vojne. Aliranci lahko odgovorijo na to zahtevo brez težkoč. Njihovi vojni cilji so pač zoznani. Razložili so jih opetovano v izjavah načelnikov raznih vlad. Te cilje bomo podrobno razložili z vsemi kompenzacijami in upravičenimi odškodninami za utrpljeno škodo se-le, ko se bodo pričela pogajanja. Civilizirani svet ve, da vsebujejo ti vojni cilji vse potrebno. V prvi vrsti obnovitev Belagije, Srbije, Črne gore in dolžne kilim odškodnine, opustitev okupiranih ozemelj na Francoskem, Ruskem in Rumunskem s pravičnimi odškodninami, reorganizacijo Evrope, garancijo za trajni režim, ki temelji na spoštovanju narodnosti in pravic vseh malih in velikih narodov, nadalje tudi teritorialne pogodbe in mednarodne ureditve, ki naj ščitijo meje na kopnem in na morju pred neupravičenimi napadi, vrnitev provinc in pokrajin, ki so bile nekda-

Zabranite škodo

jo v vsakem gospodarstvu povzročata mrčesa. Često se ne ve, da je kako nenadoma se pojavljeno škodo naredil skrit mrčes. Rastline na vrtu, živila v kleti, obleka omara, živina v hlevu, jedila v kuhinjski sbrambi so postavljeni napadom škodljivega mrčesa, kot listnih uš, žariš, moljev, ščurkov, uši, bolh in stenic. Bolhe, stenic, muhe prenašajo bolezenske kali, ki ogrožajo človeka in živino. Potrebno je zato, da se v vsaki hiši uporablja Fellerjev priznani mrčesni prašek „Elsa“. Po popočilih tisočev, ki so ga že uporabljal, nenavadno hitro varno učinkuje proti vsaki vrsti mrčesa. Kamor se ga potrese, uniči ves mrčes z zalego vred. Fellerjev mrčesni prašek „Elsa“ ni moč nadomestiti z nobenim drugim. Redovne cene: 5 velikih puštic stane na vse kraje bil kron, 1 puščica, če se naroči hkrati z drugimi izdelki, bil krono. Natančno navodilo je priloženo. — Ti izborni izdelki se naročajo edino, pristni pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg šte. 241 (Hrvatska).

odvzete alirancem s silo ali proti volji prebivalstva, osvoboditev Italijanov, Slovanov, Čehov in Slovkov izpod tujega jarma, osvoboditev prebivalstva, ki se nahaja pod krvavim tiranstvom Turčije, odstranitvev osmanske države iz Evrope, ker je brez dvoma zapadni civilizaciji tuja. Nameni Nj. Vel. ruskega carja glede Poljske so jasni in objavljeni v proklamaciji, katero je izdal na svoje armade. Na taki podlagi je seveda sleherni pogajanje za mir nemogoče. Zato smo žal prisiljeni, da si vstvarimo z ojstrino meča boljše bodočnost!

Grčija sprejela ultimatum.

V zadnji številki smo poročali, da so stavili sovražniki grškemu kralju naravnost gorostasni ultimatum, s katerim hočejo Grčijo popolnoma podjarmiti, ker svoje nevtralnostinoče žrtvovati. Kakor pričakovano, je morala Grčija zahteve tega ultimata sprejeti. Grčija danes ravno nima potrebnih sredstev, da bi se brezobzirnih svojih sovražnikov ubranila. To je iz sledečega razvidno. Do konca 1915 so bile razmere na Grškem približno te-le: Grška armada ima popolnoma moderno vojno upravo. Splošna vojna dolžnost obsega službeno dobo 35 let. Mirovni prezenčni službeni čas je jako kratek; znaša namreč po postavi dve leti ali se skrajša vsled dopustov na 6 do 12 mesecev. Zato so tudi mirovni kadri, za katere za rezervne divizije sploh nobenih ni, slabotni. V vojni pa zamore Grška pri neznatnih mirovnih izdatkih vendar veliko armado postaviti. Večinoma obstoji ta armada seveda iz rezervistov. Tudi organizacija in oboroženje grške armade je moderna. Vsak divizijski okraj daje v vojni eno vojno in eno rezervno divizijo. Infanterija ima 6-5 mm-repetirno puško (Mannlicher-Schönau 1903), poljska artiljerija 7-5 cm-topove (Schneider). Težko je seveda presoditi, v koliko so sedanje razmere oslabele to armado. Veliki del armade je na otokih dislociran, mnogo oseb se je pridružilo izdajalcu Venizelosu, mnogo rezervistov ni prišlo pod orožje, ker vladajo notranje zmešnjave. Enotnost v državi in armadi je odpravljena in zato je Grška takorekoč brez moči. Vkljub temu pa so imeli naši sovražniki tak strah pred njo, da niso preje mirovali, dokler ni bila grška armada razorožena. To je zopetni dokaz notranje slabosti naših sovražnikov. Podjarmili so Grčijo, brez da bi se ji upali vojno napovedati. Ali prisiliti jo niso mogli, da bi postala izdajalka in da bi nam kakor Italija in Rumunska v hrbet padla.

Izgube ladij naših sovražnikov.

J. Engel objavlja v listu „Prometheus“ od 6. t. m. zanimive številke. Okroglo 200 vojnih ladij naših sovražnikov, od ponosne linijske ladje po do strašnega podmorskega čolna, leži doslej na dnu morja. Kakšno vrednost tvorijo te potopljene ladje? V zadnjem desetletju so se gradbeni troški za linijske parnike skoraj podvojili (povišalo se je znatno hitrost, oboroženje in pancersko varstvo). Tako je stala n. p. ena ladja razreda „Patrie“ (1902/3) 28 milijonov, ena ladja istotako francoskega razreda „Duquesne“ (1915/16) pa 68 milijonov mark, medtem ko je Rusija za svoje najnovejše pancerske križarke porabila celo 76,8 milijonov. Pri srednji ceni 1750 mark za tono linijskih ladij računa Engel za Angleško izgubo 362,250.000 mark vsled potopljenja 12 linijskih ladij; 17 uničenih angleških pancerskih križark (srednja cena 1970 mark za tono) stane 530,619.500 mark; skupna vrednost 16 izgubljenih malih križark računa na 107,425.000 mark (srednja cena 1050 markov za tono.) K temu pride še za Anglijo 196,5 milijonov za 39 razruševalcev torpednih čolnov in 3,4 milijoni za 5 torpednih čolnov. Kot srednjo vrednost enega podmorskega čolna vzame Engel 3 milijone, kar bi znašalo za Anglijo okroglo 60 milijonov. Skupna angleška izguba znaša po Engelu 1.260,194.500 mark pri 578.140 tonah, torej več kot 1 1/2 milijarde! Za vse naše sovražnike pa računa Engel 731.000 ton v vrednosti

1.580,886.500 mark, torej več kot eno in pol milijarde mark. Pri temu pa še znatne izgube zadnjega časa niso računane. K temu pride pa še ogromna množina premoga, olja, streliva, hrane, ki jo je morje požrlo. Izgube sovražnikov so torej res velikanske.

General v. Kneussl.

Kralj. bavarski generalni lajtnant vitez v. Kneussl dobil je za svoje zasluge na bojišču lastnoročno pismo nemškega cesarja, v kate-

General von Kneussl.

rem se mu je tudi podelilo hrastovo listje k redu „pour le merite“. Kneussl je bil poveljnik hrabrih bavarskih divizij, ki so na Rumunskem v najtežavnejših bojih s svojo jekleno vztrajnostjo sovražnika vrgle.

Od slovenskih strank.

Opozarjamo na članek, ki smo ga v 2. številki našega lista pod tem naslovom objavili. Zdaj prinaša „Grazer Tagespost“ zopet zanimivi članek, kateremu naj sledeče posnemamo:

Kakor že v članku od 3. t. m. omenjeno, da znatni del slovensko-klerikalne stranke ni zadovoljen s tem, da se pusti dr. Šušteršič preveč od osebnih povodov voditi. Brez da bi strankino vodstvo mnogo vprašal, se je že pred vojno za koncesijo za uresničenje neke nove banke v Ljubljani potegoval in jo je tudi hvala njegovim dobrim razmerjem s pokojnim ministerskim predsednikom grofom Stürgkom že julija meseca 1914 dobil. Banka je pred kratkim pod imenom „Ilirska banka“ z ustanovnim kapitalom 1 milijona v življenje stopila. Predsednikovo mesto si je dr. Šušteršič sam pridržal; njemu na strani stoje v upravnem svetu njegov bratranec, tovarnar usnja Pollak, tega sin in deželna odbornika dr. Lampe ter dr. Pegan. Stvarnih razlogov za uresničenje nove banke ni bilo, kajti Ljubljana je z bankami in bančnimi filijalkami dovolj preskrbljena. Zanimiva je pri temu okoliščina, da boče „Ilirska banka“ pod vodstvom deželnega glavarja tudi pred malo let ustvarjeni „Kranjski deželni banki“ konkurenco delala. Pravi namen nove ustanovitve se kaže deloma v pravilih „Ilirske banke“, kajti ti obsegajo med drugim določilo, da spade v njeno okrožje tudi uresničenje pridobitnih in gospodarskih zadrug ter vodstvo dela zadrug. To je naperjeno proti (istotako klerikalni) „Zadružni zvezi“, ki se je pod vodstvom dra. Kreka močno, skoraj 600 zadrug obsegajočo organizacijo razvil. Dr. Šušteršič in njegovi lastni pristaši imajo namreč načrt, mnogoštevilne v zvezi se nahajajoče hranilne in posojilne blagajne z „Ilirsko banko“ v zvezo spraviti; s tem bi prišla v položaj, pričeti takoj z živahnim delovanjem.

Ta namen je moral slabo učinkovati v krogu dra. Kreka in pri dne 30. decembra vršečem se glavnem zborovanju „Zadružne zveze“ prišlo je ob priliki nove izvolitve predstojništva do razburjene volilne bitke med pristaši obeh strank. Pri temu je zmagal dr. Krek, katerega lista je bila večinoma od zastopnikov štajerskih, koroskih in primorskih zadrug izvoljena. Pred volitvijo so se vršili živahni razgovori, katerih so se na strani dra. Kreka udeležili vikar Smolej iz Celovca, poslanec Pišek iz Orehovca in gimnazijska profesorja Jarč ter Remce. Proti uspehu volitve